

درس پنجم

پاک - ناپاک

بچه چگونه است؟ کاغذ چگونه است؟ آیا شما اکنون پاک هستید؟ آیا اطاق پاک بود؟

آیا او اکنون پاک است؟

سالم - بیمار

آیا شما سالم هستید؟ آیا آقا سالم است؟ آیا شما بیمار بودید؟

او کفش درست میکند.

او چه کار میکند؟ (او کفش را درست میکند) آیا شما کفش را درست میکنید؟ شما چه کار

میکنید؟ (من اسپرانتومی خوانم) معلم چه کاری انجام میدهد؟ گربه چه کار

میکند؟ سگ چه کار میکند؟

مرد زن مرده نبود، اما شوهر بود. همسر درگور قرار گرفته است. او مرده است.

آیا آقا همسر دارد؟ (نه، اما او همسر داشت) کجاست همسر؟ (درگور). آیا آقا شوهر

است؟ (نه، او شوهر بود، اما زن مرد) آیا آقا گل دارد؟ آن چه گلی است؟ (آن

کاکتوس است) آیا شما کاکتوس ها را دوست دارید؟ چه کسی زن مرده است؟ مرد زن

مرده چه کار میکند؟ همسر چه کار میکند؟ (او کاکتوس را نگاه میکند) آیا او

کاکتوس را دوست دارد؟ او چگونه است؟ کاکتوس در کجاست؟ آیا زن جوان است؟ آیا

او زیباست؟ او کاکتوس را بر میدارد. او چه کار میکند؟ چه کسی کاکتوس را بر

میدارد؟ او کاکتوس را پرت میکند.

و حالا؟ (حالا او کاکتوس را پرت میکند)

آیا او کاکتوس را دوست دارد؟ چه چیزی را او پرت میکند؟

آیا شما شکلات را دوست دارید؟ آیا شما دوست دارید شکلات بخورید؟ آیا شما دوست دارید

قهوه بنوشید؟ آیا شما دوست دارید اسپرانتو حرف بزنید؟ آیا شما دوست دارید

فیلمهای طولانی را ببینید؟

آیا شما فهمیدید؟ من می پرسم.

آری، من میفهمم، شما جواب میدهید.

جواب بده! چه کسی میپرسد؟ چه کسی جواب میدهد؟ آیا معلم جواب میدهد؟ آیا شما

دوست دارید بپرسید؟

آقا تنها میرود.

او با خانم میرود.

اوبامدادمینویسد .

آیا شما بادوشیزه میروید؟ آیا شما با خانم هایادمیگیرید؟ باچه کسی شما میخورید؟
آیا شما بامدادمینویسید؟ (نه، اما بامداد) آیا شما دوست دارید با ماشین بنویسید؟
با چگونه ماشینی شما دوست دارید بنویسید؟ باچه چیزی شما مینویسید؟
بینی الکلی قرمزا است .

بینی الکلی چگونه است؟ آیا شما بینی قرمز دارید؟ در اطاق چگونه است؟ دیوار
اطاق چگونه است؟ دماغ فیل چگونه است؟ فیل چگونه است؟ (خاکستری) رنگ
فیل چگونه است؟ رنگ شکلات چگونه است؟ رنگ خانه چگونه است؟ شما در کجا
ساکنید؟ رنگ آسمان چگونه است؟ رنگ قناری چگونه است؟ کف اطاق چگونه
است؟

سر، سرفکر میکند . گردن (زیرسر)

سرفیل چگونه است؟ سرگربه چگونه است؟ آیا سگ سرباهوشی دارد؟ زیر سر چیست؟
گردن زرافه چگونه است؟ آیا شما گردن کلفتی دارید؟

دماغ بومیکند . چشم های بینند . گوشها میشنوند موزیک را .

آیا شما بوسیله سردوست میدارید؟ آیا شما با بینی فکر میکنید؟ باچه چیزی شما
فکر میکنید؟ آیا شما فکر کردن را دوست دارید؟ سر کروکدیل چگونه است؟ آیا شما
فقط یک چشم دارید؟ چشم های شما چگونه هستند؟ آیا چشم های شما قوی هستند؟
رنگ چشم های شما چگونه است؟ چگونه چشم هایی را شما دوست دارید؟ چشم های
گربه چگونه است؟ مردم با چشم ها چه میکنند؟ باچه چیزی مردم می بینند؟
باچه چیزی مردم فکر میکنند؟ آیا مردم با دماغ می بینند؟ مردم با دماغ چه
می بینند؟ آیا مردم با چشم کار انجام میدهند؟ باچه چیزی مردم کار میکنند؟
آیا مردم رنگ گلها را با دماغ نگاه میکنند؟ مردم با دماغ چه میکنند؟ مردم با
دماغ بوی گل را بومیکند؟

آیا گل های بوی خوبی دارند؟ بوی بنزین چگونه است؟ بوی گل سرخ چگونه است؟
آیا شما فقط یک گوش دارید؟ شما با گوش ها چه کاری انجام میدهید؟ شما حالا موزیک
میشنوید . آیا شما دوست دارید موزیک بشنوید؟ آیا شما دوست دارید اسپرانتو بشنوید؟
آیا شما با دماغ میشنوید؟ باچه چیزی شما می شنوید؟

آیا شما را دیو دارید؟ (همچنین در اطاق من دستگاه آن هست) . در برنامه آن اکنون

موزیک است . من آنرا می شنوم ، اما ، من با آقا حروف میزنم و به آن گوش نمیدهم .
آیا شما دوست دارید موزیک بتهون را گوش بدهید ؟ موزیک لوهین گرین چگونه است ؟
آیا شما دوست دارید موزیک گراما فون را گوش بدهید ؟ چه چیزی را شما دوست دارید
گوش بدهید ؟

تکه هواپیما

همه هواپیما

قسمت هایی از هواپیما .

آیا شما یک خانه کامل دارید ؟ در کدام قسمت خانه مردم آشپزی میکنند ؟ آیا
هواپیما قسمت هایی دارد ؟ کدام قسمت برنامه های رادیو را شما دوست دارید ؟ آیا شما
دوست دارید همه اوپرا را بشنوید و یا فقط قسمتی از آنرا ؟
او (مرد) او را می نگرد . او خودش را در آینه میبیند .

چه کاری او انجام میدهد ؟ چه کسی او را می نگرد ؟ آیا شما کتاب را نگاه میکنید ؟
چه چیزی را شما نگاه میکنید ؟ آیا شما دوست دارید فیلمهای خوبی را ببینید ؟
آیا آقا خودش را می بیند ؟ چه کسی خودش را می بیند ؟

آیا شما خودتان را در آینه میبینید ؟ آیا خانمها آینه را دوست دارند ؟ آیا آنها
خودشان را در آینه می بینند ؟ چه کسی را خانم ها در آینه نگاه میکنند ؟ آیا شما
آینه دارید ؟ آینه چگونه است ؟ او خودش . را با شانه شانه میکند .

آیا او خودش را می بیند ؟ چه کسی خودش را شانه میکند ؟ آیا او خودش را با مـدـد
شانه میکند ؟ آیا شما شانه دارید ؟ آیا شما شانه سیاه دارید ؟ شانه چگونه است ؟
مردم با شانه چه میکنند ؟

کارد - قیچی بریدن قیچی کردن

مردم با قیچی چه میکنند ؟ آیا شما قیچی خوب دارید ؟ با چه چیزی مردم قیچی میکنند ؟
آیا شما کتاب را با قیچی قیچی میکنید ؟

مردم با کارد چه میکنند ؟ با چه چیزی مردم میبرند ؟ آیا شما کارد بلندی دارید ؟
چگونه کاردی را شما دارید ؟

آیا قناری می پرد ؟ آیا او با کارد می پرد ؟ قناری با چه چیزی پرواز میکند ؟ (با پرها)
آیا شما بال دارید ؟ هواپیما چه میکند ؟ با چه چیزی هواپیما می پرد ؟ آیا آن بال دارد ؟
آیا هواپیما موتور بنزینی دارد ؟ آیا قناری موتور بنزینی دارد ؟

(قناری موتوربفزیس ندارد اما با وجود این پرواز میکند) مردم با کلید قفل میکنند .
مردم با کلید چه میکنند؟ آیا شما کلیدهای بسیاری دارید؟ آیا دو کلید دارد؟ آیا
مردم با کلید قیچی میکنند؟ با چه چیزی مردم قیچی میکنند، قفل میکنند، شانه
میکنند، می پرند؟ کلید چگونه است؟ آیا کلیدشبی است؟ آیا شما فهمیدید شانه،
کارد، بال (پر) غیره؟

نام من است دکتر فرانسیس کوسیلاجی

نام شما چیست؟ آیا نام شما بنینو موسولینی است؟ آیا کشور شما پادشاه دارد؟
نام او چیست؟

پادشاه تاج دارد.

آیا هلند پادشاه دارد؟ نام او چیست؟ آیا مداد شما خوب است؟ آیا شما سگ دارید؟
نام او چیست؟ آیا اطاق ما بزرگ است؟ آیا کتاب ما کلفت است؟
آیا شما اسپانیای را دوست دارید؟ آیا کشور آنها بزرگ است؟ کشور آنها چگونه است؟
شانه شما چگونه است؟

دندان ها، لبها (دو) زبان (یک، دراز)

مردم با دهان چه میکنند؟ آیا دهان قسمتهائی دارد؟ مردم با زبان چه میکنند؟
آیا زبان آقاها دراز است؟ مردم با لبها چه میکنند؟ آیا لبهای خنمهای مدرن
(نو) قرمز است؟ آیا دندان های شما سالم است؟ آیا آنها قوی هستند؟ دندانهای
کروکدیل چگونه است؟ آیا شما فقط یک دندان دارید؟

آیا شما فقط شش دندان دارید؟ آیا در اطاق هفت صندلی هست؟ آیا شما هشت کتاب
اسپرانتو دارید؟ آیا کتاب نه درست هست؟ آیا شما یک مودا دارید؟ آیا آدامسون یک
مودا دارد؟ چه کسی موی بسیار دارد؟ ونگموی شما چگونه است؟ آیا شما موی بور دارید؟
موها در کجاست؟ شاعرها چگونه مویی دارند؟ چه کسی موی شما را قیچی میکند؟
(سلمان) با چه چیزی مردم موها را قیچی میکنند؟ آیا شما موهای قرمز را دوست دارید؟
سبیل

آیا شما روی لبتان موی دارید؟ آیا شما سبیل های دراز دارید؟ سبیل های آدم روی
عکس چگونه است؟ آیا شما سبیل را دوست دارید؟

آیا شما ریش دارید؟ ریش آقایان نو (مدرن) کجاست؟ (نزد سلمان) آرایشگر چه میکند؟
با چه چیزی اومی تراشد؟ آیا او با شانه میتراشد؟ آیا شما تیغ ریش تراش دارید؟

آيا شما خودتان خود را می تراشند؟ آيا بيشتر مردم خودشان خود را می تراشند؟ تيغ شما چگونه است؟ آيا آن تيز است؟ آيا مردم با تيغ کنند خود را می تراشند؟ تيغ شما چگونه است؟ آيا خانمها زبان تيزی دارند؟ آيا شما حالا لغت های زيادی ياد گرفتيد؟ پس به اميدديدار - خدا حافظ

دستور درس پنجم

مصدر

مصدر در لغت بمعنای جا و محل صدور است و در دستور یعنی واژه های که ديگر واژه ها از آن بر می خيزد. واژه های زیر را بخوانيد: گفتم ، گفتي ، ميگويم ، گفته ، گفت ، گفتار ، گويان ، گويش ، گوينده ، همماين واژه های گوناگون از چه واژه های برخواسته است؟ واژه گفتن ، پس گفتن مصدر است و ديگر واژه ها واژه های است که از اين واژه اصلی گرفته شده است. علامت مصدر در فارسی ت و ن و د ن است مانند گفتن ، رفتن ، خندیدن ، آمدن .

مصدر در اسپرانتو

دو واژه $manĝas$ ، ميخورد ، $manĝis$ خورد را در نظر بگيريد در اين واژه ها as و is که اولی نشانه زمان حال و دومی نشانه زمان گذشته است جزء واژه اصلی نيست. واژه اصلی $manĝi$ بمعنای خوردن است که مصدر است. علامت مصدر در اسپرانتو i است که به آخر ريشه واژه افزوده ميشود $trinki$ نوشيدن $manĝi$ خوردن در جمله سازی در اسپرانتو هرگاه دو فعل با هم آورده شود فعل دوم بصورت مصدر در می آيد و بصورت مصدر تلفظ ميشود.

$\hat{C}u\ vi\ \hat{s}atas\ rigardi\ longajn\ filmojn.$

آيا شما فيلمهای دراز را دوست داريد ببينيد؟

kun با per (بوسيله)

در اسپرانتو دو واژه برای با داريم یکی kun و ديگری per اما بايد توجه داشت که کاربرد اين دو واژه گرچه هم معنا هستند با هم تفاوت اصلی دارند.

در جمله $Li\ iras\ kun\ la\ sinjoro.$

او همراه آقا ميرود. واژه kun بکار رفته اما بمعنای همراه اما در

جمله دیگر Li skribas per la kraĵono.

واژه per بکار رفته اما به معنای بوسیله . باید دقت کرد که کاربرد این دو واژه هم معنی را بخوبی دریافت و آنرا بدروستی بکار برد.

oni

به جمله های زیر دقت کنید.

گفته اند که در روزگار قدیم آنها گفته اند آورده اند که در روزگار قدیم.

در جمله های بالا فعل گفته اند آمده است اما به دو صورت در جمله اول معلوم نیست چه کسانی گفته اند که در روزگار قدیم اما در جمله دوم آنها گفته اند کسانی گفته اند که معلوم هستند، در زبان فارسی میگوئیم مردم میگویند: کسی گفت، آدمی گفت، در تمام اینها سوم شخص چیزی میگوید بدون اینکه گوینده معلوم باشد. در زبان اسپرانتو ضمیر سوم شخص جمع نام معلوم واژه اختصاصی oni را دارد. Oni diras مردم میگویند. Per kio oni vidas.

با چه چیزی مردم می بینند؟ اگر میخواستیم بگوئیم با چه چیزی شما یا او یا من

می بینید یا می بینیم ضمیرهای مربوط را بکار میبریم

Per kio vi vidas? با چه چیزی شما می بینید؟

Per kio li vidas? با چه چیزی او می بیند؟

Per kio mi vidas? با چه چیزی من میبینم؟

در سه جمله بالا واژه دیدن مربوط به ضمیرهایی است که معلوم هستند من، شما

او، اما اگر بخواهیم فعل دیدن را بکار ببریم همراه با ضمیری که مربوط به

شخص نام معلوم است واژه oni را بکار میبریم . oni = ضمیر سوم

شخص جمع نامعین .

ilo پسوند آلت یا وسیله و ابزار کار.

در زبان اسپرانتو برای ساختن اسم آلت یا وسیله با ابزار کار از پسوند il استفاده میکنیم مانند بریدن tranĉi ، کار tranĉilo

seĝi اَره کردن، segilo اَره ،

sin ضمیر خودگرا

در دو جمله Li rigardas lin. او او را می بیند.

او خودش را در آینه می بیند .
 Li rigardas sin en la ŝpeĝulo.
 ما با دو نوع فعل و دو نوع مفعول روبرو می شویم در جمله اول کار دیدن از یک نفر
 (او) برخاسته و متوجه دیگری (او) شده است ، او او را می بیند ، اما در جمله دوم
 عمل دیدن از خود شخص برخاسته و متوجه خودش شده است ، او خودش را در آینه می بیند .
 در زبان اسپرانتو برای بیان اینگونه حالات ضمیر si-sin بکار برده
 میشود .

او خودش را می بیند .
 Li rigardas sin.
 ضمیر تاکید

جمله زیر را با دقت بخوانید .

آیا شما خود خودتان را می تراشید ؟
 Ĉu vi mem razas vin?
 در این جمله می بینیم که تاکید بر روی خود شما میشود ، شما خودتان ، در اسپرانتو
 برای گفتن این تاکید ضمیر mem بکار میرود .
 آیا شما خود خودتان را می تراشید .

واژه های درس پنجم

jetas	پرت میکند	pura	پاک
nun	حالا	malpura	ناپاک
demandas	میسرم	jam	اکنون ، اینک ، همانا
jes	آری	sana	سالم ، تندرست
respondas	جواب میدهد	malsana	ناسالم ، ناتندرست ، بیمار
sola	تنها	faras	انجام میدهد
kun	با	ĝsuo	کفش
per	با - بوسیله	vidvo	مردن مرده
krajono	مداد	vidvino	زن بیوه
maŝino	ماشین	tombo	گور
de	کسر اضافه مانند کتاب حسن	mortis	مرد
mazo	بینی - دماغ	kakto	کاکتوس
koloro	رنگ	prenas	برمیدارد

tranci	بریدن	logi	سکونت کردن
tondi	قیچی کردن	kapo	سر
flugilo	پر- بال	pensas	فکر میکند
slosas	قفل میکند	kolo	گردن
slosilo	کلید	inteliĝenta	باهوش
objekto	شیء	ĝirafa	زرافه
K.T.P.Kay tiel ^{plu}	همانند اینها	dika	چاق - ضخیم - کلفت
reĝo	پادشاه	plaras	بومی کند
krono	تاج	okuloj	چشم ها
lia	مال او (مرد)	oreloj	گوش ها
sia	مال او (زن)	vidas	می بیند
lando	کشور	aŭdas	میشنود
dentoj	دندان ها	muziko	موزیک
lipoj	لبها	nur	فقط
lango	زبان	oni	ضد یروسوم شخص مجهول
buŝo	دهان	odoro	بو- عطر
ses	شش	rozo	گل سرخ - رز
sep	هفت	tia	ضمیر ملکی سوم شخص مفرد مثل ش کتابش
ok	هشت	programo	برنامه
nau	نه	aŭskultas	گوش میدهد
dek	ده	parto	تکه - قسمت
dek-unu	یازده	flugmaŝino	هواپیما
dek-du	دوازده	tuta	مجموعه - همه - کل - تمام
dek-tri	سیزده	opera	اوپرا
dudek	بیست	sin	خودش را
dudekunu	بیست و یک	kombas	شانه میزند
tridek	سی	kombilo	شانه
kvardek	چهل	traĉilo	چاقو- کارد
kvindek	پنجاه	tondilo	قیچی

sesdek	شصت
sepdek	هفتاد
okdek	هشتاد
naŭdek	نود
cent	صد
ducent	دویست
tricent	سیصد
naŭcent	نہصد
mil	هزار
miliono	یک میلیون
mil naŭcent tridek kvin	هزار و نہصد و سی و پنج
haro	مو
lipharo	سبیل
barbo	ریش
ĉe	نزد
barbiro	آرایشگر
razilo	تیغ
razas	تراشیدن
mem	خود
akra	تیز
malakra	کند
vorto	کلمه - واژه - لغت
do	پس
mi mem	من خودم
vi mem	تو خودت
li mem	او خودش
ni mem	ما خودمان
vi mem	شما خودتان
ili mem	آنها خودشان

خداوند - خداوند - خداوند - خداوند - خداوند

آقای کوردی طبعه رسیمی

نواکس ۶۰

مطبوعات

آزما

آموزش مکاتبه ای زبان اسپرانتو

نشانی: تهران صندوق پستی ۴۷۹